

Congolese portretten van pure chocolade

Galerie

Renzo Martens: A New Settlement.

T/m in 6 juni in Galerie Fons Welters, Amsterdam

De kunstwerken op de tentoonstelling van Renzo Martens in de Amsterdamse galerie van Fons Welters zijn niet van hemzelf. Het zijn beelden die Congolese plantagearbeiders onder zijn artistieke directie hebben gemaakt in het Institute for Human Activities (IHA) dat hij in 2012 in Congo oprichtte. Voor het eerst presenteert Martens in Nederland nu het werk dat uit zijn Afrikaanse kunstenaarscentrum is voortgekomen.

Met deze sculpturen verbeelden de arbeiders hun mythen, herinneringen en familieverhalen en ook politieke

statements. Ze zijn krachtig, ook al kun je ze als westerling niet precies duiden. Oorspronkelijk zijn ze gemaakt van rivierklei en in Congo gescand; in Nederland zijn er mallen van gemaakt en zijn ze afgegoten in... chocolade. Samen met palmolie is cacao namelijk het grootste exportproduct van Congo en Amsterdam is de grootste doorvoerhaven ter wereld ervoor. Naast de serie vier grotere beelden zijn er twee kleine koppen van massief chocolade, die voor de 'gewone' verkoop zijn (39,95 euro). Martens hoopt een aparte productielijn te kunnen opzetten om deze koppen in grote aantallen op de markt te kunnen brengen.

Martens wil als kunstenaar niet alleen uitbuiting aan de kaak stellen - de arbeiders die zich hier tot beeldhouwers ontpoppen, verdienen op de plantages amper een dollar per dag - maar ook het (schijn)engagement van

kunst die uiteindelijk alleen de economie ten goede komt van de steden waar ze wordt getoond en verkocht. Hij wil dat de verkoop van deze beelden niet alleen effect heeft op het westerse debat, maar ook de leefomstandigheden van de makers daadwerkelijk verbetert. De opbrengst, tussen de 12.000 en de 20.000 euro per beeld, gaat volgens hem direct naar hun vereniging, de Cercle d'Art des Travailleurs de Plantations Congolaises.

Tijdens de opening afgelopen weekend was chocoladefabrikant en sponsor Barry Callebaut ter plekke bezig met warme chocola die kleine koppen afte gieten. De hele galerie rook er naar. De zachte aanlokkelijke geur vormt een wrang contrast met de verhalen achter de beelden.

Tracy Metz

Cedrick Tamasala, **How My Grandfather Survived**, 2015

FOTO ERNST VAN DEURSEN